

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу

СИЛАБУС

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ /
PROBLEMS IN TRANSLATION OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL
LITERATURE

Інформація про викладача	
Викладач	Довгань Лариса
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент
Адреса кафедри	вул. Театральна 21 (корпус 2, каб.14)
Контактний телефон	+0432 550421
E-mail:	l.dovhan@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Магістр
Навчальний рік	2025/2026
Анотація курсу	Мета вивчення курсу «Проблеми перекладу науково-технічної літератури» – сформувані у здобувачів вищої освіти фахову компетентність шляхом формування умінь та навичок перекладу науково-технічної літератури з англійської мови на українську та навпаки.
Мова викладання	Англійська, українська
Результати навчання	визначати основні види науково-технічного перекладу; забезпечувати точність у передаванні тексту оригіналу науково-технічного спрямування; забезпечувати відповідність тексту перекладу загальноприйнятим мовним нормам; обирати перекладацькі стратегії, що використовують для досягнення адекватності у мовному перекодуванні науково-технічних текстів; виокремлювати в текстах терміни-словосполучення; правильно перекладати складні терміни з антропонімами; вирішувати проблему багатозначності в науково-технічному тексті та інші типові проблеми, що виникають під час галузевого перекладу.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття			самостійна робота студентів
Theme 1. General notions of scientific and technical translation. Types of scientific and technical translation.	18	4	4	10		
1. Stages of scientific and technical translation. Diversity of scientific and technical discourse. Popular science fiction about various fields of science and technology.	9	2	2	5	ПР, ТД, УО	5
2. Types of scientific and technical translation.	9	2	2	5	В, УД, Д,	5
Theme 2. Grammatical aspects of scientific and technical translation	18	4	4	10		
3. Representation of grammatical categories in scientific and technical texts. Translation of semantically independent words.	9	2	2	5	УД, Д, ТД	5
4. Grammatical ambiguity. Grammatical homonymy in scientific and technical texts. Grammatical transformations used in scientific and technical translation.	9	2	2	5	ПЗ, РМГ, УО	5
Theme 3. Lexical and semantic features of scientific and technical translation	27	6	6	15		
5. Scientific and technical terms as special linguistic signs, their ambiguity, lack of translation equivalents.	9	2	2	5	К, ТД, УО	5
6. Neologisms and methods of their translation. Abbreviations and methods of their translation.	9	2	2	5	Д, П, В	5
7. Use of special technical phraseology. Lexical transformations in scientific	9	2	2	5	УД, ТД, УО	5

and technical translation.						
Theme 4. Terminological problems of scientific and technical translation	18	4	4	10		
8. Scientific and technical terms as linguistic signs that represent the concept of specialized, professional field of science or technology. Classification of terms.	9	2	2	5	П, УО, Т	5
9. Ambiguity of terms. Context in the translation of terms. Unification of terms, symbols, abbreviations. Intersectoral and intrasectoral homonymy of terms and translation.	9	2	2	5	ПР, УД, В	5
Theme 5. Translation of different structural terminological units of scientific and technical texts.	18	4	4	10		
10. Structural organization of terms. Basic methods of translating terms-phrases.	9	2	2	5	К, РМГ, Д	5
11. The order of translation of complex terms. Compatibility of components in a complex term and translation. Translation of terms-abbreviations.	9	2	2	5	П, УО, В	5
Theme 6. Syntactical features of scientific and technical translation	27	6	6	15		
12. Grammatical sentence structure of scientific and technical texts. Translation of subject.	9	2	2	5	УД, ТД, УО	5
13. Translation of the predicate. Translation of the object.	9	2	2	5	УД, ПЗ, В	5
14. Translation of adverbial modifier. Translation of the attribute.	9	2	2	5	УД, ТД, УО	5
Theme 7. Genre and stylistic aspects of translating scientific and technical texts.	27	6	6	15		
15. Differences in stylistic and genre norms of information presentation in scientific and technical texts of the original language and translation.	9	2	2	5	РМГ, УО, К	5

Peculiarities of translating figurative and non-figurative phrases.						
16. Translation of various clichés, colloquial lexical elements.	9	2	2	5	П, УО, Т	5
17. The use of dictionaries and reference books in the process of scientific and technical translation.	9	2	2	5	ПЗ, УО, В	5
Індивідуальне завдання	27			27		15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						

Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних – 1 бал. УД – участь у дискусії – 2 бали. Т – тестування – 1 бал. К – кейс-стаді – 2 бали. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. Д – доповідь – 2 бали. П – презентація – 2 бали. ПР – проєкт – 2 бали. УО – усне опитування – 2 бали. ПЗ – письмові завдання – 2 бали. ТД – термінологічний диктант – 1 бал. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (складання ментальної карти – 2 бали; складання тематичного словника – 3 бали, участь у наукових заходах – 10 балів).</p> <p>Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p>
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. Київ: «Центр навчальної літератури», 2018. 470 с. Довгань Л.І. Тлумачення інформаційного контенту як елемент професійної компетентності майбутніх перекладачів. <i>Наукові записки Малої академії наук України</i>. 2022. 2 (24). С. 28-36. DOI: https://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-24-04 Довгань Л.І. Модель компетентностей сучасного філолога-випускника закладу вищої освіти. <i>Актуальні питання гуманітарних наук</i>. 2022. Вип 52, том 1. С. 232-237. DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/52-1-34 Іваницька Н.Б., Калініченко А.І., Нечипоренко В.О., Сікорська Л.О. Граматика перекладу фахової літератури (у вправах та прикладах): навчальний посібник. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2019. 276 с. Фурт Д. В., Дмитрук Л. А. Термінологія: навчальний посібник. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноземної філології, українознавства та соціально-правових дисциплін; Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 172 с.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	<p>Організація навчального процесу відбувається відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».</p> <p>Вид навчання – практичне заняття із використанням інноваційних і дистанційних технологій. Практичне заняття проводиться із здобувачами</p>

	<p>вищої освіти, чисельність яких не перевищує половини однієї академічної групи.</p> <p>Відвідування здобувачами вищої освіти ВТЕУ ДТЕУ усіх видів занять здійснюється згідно з розкладом і є обов'язковим. Викладач перевіряє відсутність студента на початку кожного заняття. Факт відсутності документально оформлюється в Журналі академічної групи.</p> <p>За кожну пару викладач виставляє бал відповідно до критеріїв оцінювання. Аудиторна самостійна робота проводиться в аудиторії під безпосереднім керівництвом викладача і в його присутності. Зміст позааудиторної самостійної роботи та критерії оцінювання прописані вище (див. розділ «Поточний контроль /критерії оцінювання»).</p>
Відпрацювання пропусків занять	<p>Відпрацювання пропущених занять (із/без поважної причини) відбувається у передбачений викладачем час для консультацій. Здобувачі відпрацьовують пропущені заняття усно чи письмово, в залежності від теми та форм поточного контролю, який передбачено тематичним планом освітнього компонента.</p> <p>Пропущенні заняття мають бути відпрацьовані напередодні останнього практичного заняття з курсу. У випадку невчасного відпрацювання пропусків викладач має право не допустити здобувача до підсумкового контролю (екзамену).</p>
Допуск до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.</p> <p>Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).</p>
Академічна доброчесність	<p>Дотримання політики академічної доброчесності є обов'язковою відповідно до положення «Про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти».</p> <p>Здобувачі повинні САМОСТІЙНО виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей), уникаючи академічного плагіату, самоплагіату, академічного шахрайства; фабрикації; фальсифікації, списування, обману, хабарництва.</p> <p><u>Під час контрольних заходів порушенням вважається:</u></p> <p>використання заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушки, телефони, планшети тощо);</p> <p>проходження процедур контролю знань підставними особами; списування;</p> <p>повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оголошення попередження; - повторне проходження оцінювання (іспит, тощо);

	<p>- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - позбавлення академічної стипендії; - відрахування з інституту.</p> <p>Викладач зобов'язується використовувати чіткі і зрозумілі методи оцінювання, вчасно інформувати та обґрунтовувати отримані бали для об'єктивного оцінювання навчальних досягнень.</p>
<p>Інші складові політики компоненту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здобувач зобов'язаний: сумлінно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю з курсу; брати активну участь на практичних заняттях; бути толерантним у спілкуванні з викладачем та одногрупниками, зокрема впродовж обговорення дискусійних питань на практичних заняттях. 2. Здобувачам заборонено користування мобільними телефонами, планшетами чи іншими інформаційно-комунікативними технологіями впродовж опитування та виконання контрольних письмових завдань. 3. У випадку порушення норм академічної доброчесності впродовж виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, здобувач отримує «0» балів. 4. Здобувачі вищої освіти повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку ВТЕІ ДТЕУ, етики ділового спілкування, взаємоповаги між здобувачами та викладачами, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

Затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу (протокол № 13 від 23.12.2024).

Науково-педагогічний працівник

Лариса ДОВГАНЬ

Завідувач кафедри

Наталя ІВАНИЦЬКА